2024/758

27.2.2024

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2024/758

ze dne 26. února 2024

o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro lidská práva

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 33 a čl. 31 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 28. února 2019 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2019/346 ([1]) o jmenování pana Eamona GILMORA zvláštním zástupcem Evropské unie pro lidská práva (dále jen „zvláštní zástupce EU“). Mandát zvláštního zástupce EU má skončit dne 29. února 2024.

(2) Měl by proto být jmenován nový zvláštní zástupce EU na období 24 měsíců,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Zvláštní zástupce Evropské unie

Pan Olof SKOOG je jmenován zvláštním zástupcem Evropské unie pro lidská práva (dále jen „zvláštní zástupce EU“) do 28. února 2026. Rada může po posouzení Politickým a bezpečnostním výborem a na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) rozhodnout o dřívějším ukončení mandátu zvláštního zástupce EU.

Článek 2

Cíle politiky

Mandát zvláštního zástupce EU vychází z cílů politiky Unie v oblasti lidských práv stanovených ve Smlouvě o Evropské unii, Listině základních práv Evropské unie, ve strategickém rámci EU pro lidská práva a demokracii a v akčním plánu EU týkajícím se lidských práv a demokracie, mezi něž patří:

a) posilovat účinnost, přítomnost a viditelnost Unie při ochraně a prosazování lidských práv ve světě a vytvářet pozitivní obraz lidských práv, zejména prohloubením spolupráce a politického dialogu Unie se třetími zeměmi, relevantními partnery, podniky, občanskou společností a mezinárodními a regionálními organizacemi a prostřednictvím činnosti v příslušných mezinárodních fórech;

b) zvyšovat přínos Unie k posilování demokracie a budování institucí, právního státu, řádné správy věcí veřejných a dodržování lidských práv a základních svobod po celém světě;

c) posilovat soudržnost činnosti Unie v oblasti lidských práv a začlenění lidských práv do všech oblastí vnější činnosti Unie.

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/346 ze dne 28. února 2019 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro lidská práva (Úř. věst. L 62, 1.3.2019, s. 12).

Článek 3

Mandát

K dosažení uvedených politických cílů se zvláštnímu zástupci EU uděluje mandát:

a) přispívat k provádění politiky Unie v oblasti lidských práv, zejména strategického rámce EU pro lidská práva a demokracii a akčního plánu EU týkajícího se lidských práv a demokracie, jakož i k provádění obecných zásad Unie, nástrojů a akčních plánů v oblasti lidských práv, mimo jiné vypracováváním příslušných doporučení;

b) přispívat k provádění postojů Unie definovaných Radou, které podporují dodržování mezinárodního humanitárního práva;

c) přispívat k provádění postojů Unie definovaných Radou, které podporují mezinárodní trestní soudnictví, zejména těch navazujících na rozhodnutí Rady 2011/168/SZBP ([2]) o Mezinárodním trestním soudu;

d) pomoci posílit evropský vliv prostřednictvím dialogů o lidských právech s vládami v třetích zemích a mezinárodními a regionálními organizacemi, jakož i s organizacemi občanské společnosti a dalšími relevantními aktéry v zájmu zajištění účinnosti a viditelnosti politiky Unie v oblasti lidských práv; vést důležité dialogy o lidských právech se třetími zeměmi;

e) přispívat k lepší soudržnosti a souladu politik a činností Unie v oblastech ochrany a prosazování lidských práv, zejména prostřednictvím příspěvků k formulování příslušných politik Unie;

f) přispívat v konzultaci s členskými státy k lepší soudržnosti a souladu postojů Unie uvedených v písmenech b) a c).

Článek 4

Provádění mandátu

1. Zvláštní zástupce EU provádí svůj mandát pod vedením vysokého představitele.

2. Politický a bezpečnostní výbor udržuje se zvláštním zástupcem EU výsadní spojení a je pro zvláštního zástupce EU hlavním místem pro styk s Radou. Politický a bezpečnostní výbor poskytuje zvláštnímu zástupci EU strategické a politické vedení v rámci jeho mandátu, aniž jsou dotčeny pravomoci vysokého představitele.

3. Zvláštní zástupce EU pracuje v úzké koordinaci s Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ a jejími příslušnými útvary v zájmu zajištění soudržnosti a souladu jejich práce v oblasti lidských práv.

Článek 5

Financování

1. Finanční referenční částka určená na krytí výdajů souvisejících s mandátem zvláštního zástupce EU v období od 1. března 2024 do 28. února 2026 činí 3 092 000 EUR.

2. Výdaje jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly použitelnými na souhrnný rozpočet Unie.

3. Správa výdajů se řídí smlouvou mezi zvláštním zástupcem EU a Komisí. Za veškeré výdaje zvláštní zástupce EU odpovídá Komisi.

([2]) Rozhodnutí Rady 2011/168/SZBP ze dne 21. března 2011 o Mezinárodním trestním soudu a o zrušení společného postoje 2003/444/SZBP (Úř. věst. L 76, 22.3.2011, s. 56).

Článek 6

Sestavení a složení týmu

1. V mezích svého mandátu a odpovídajících finančních prostředků, které má k dispozici, odpovídá zvláštní zástupce EU za sestavení týmu. Tým zahrnuje odborníky na konkrétní politické otázky podle požadavků mandátu. Zvláštní zástupce EU o složení týmu neprodleně informuje Radu a Komisi.

2. Členské státy, orgány Unie a ESVČ mohou navrhnout vyslání personálu, který by pracoval se zvláštním zástupcem EU. Platy takto vyslaného personálu hradí vysílající členský stát, vysílající orgán Unie nebo ESVČ. Ke spolupráci se zvláštním zástupcem EU mohou být navíc přiděleni odborníci vyslaní členskými státy do orgánů Unie nebo do ESVČ. Mezinárodní smluvní pracovníci musí být státními příslušníky některého členského státu.

3. Veškerý vyslaný personál je i nadále administrativně podřízen vysílajícímu členskému státu, vysílajícímu orgánu Unie nebo ESVČ, avšak vykonává své povinnosti a jedná v zájmu mandátu zvláštního zástupce EU.

4. Členové týmu zvláštního zástupce EU jsou zařazeni do příslušných oddělení ESVČ nebo delegací Unie, aby byly zajištěna soudržnost a soulad jejich činností.

Článek 7

Bezpečnost utajovaných informací EU

Zvláštní zástupce EU a členové jeho týmu dodržují bezpečnostní zásady a minimální bezpečnostní normy zavedené rozhodnutím Rady 2013/488/EU ([3]).

Článek 8

Přístup k informacím a logistická podpora

1. Členské státy, Komise, ESVČ a generální sekretariát Rady zajistí, aby měl zvláštní zástupce EU přístup k veškerým relevantním informacím.

2. Logistickou podporu poskytují zvláštnímu zástupci EU podle okolností delegace Unie a diplomatická zastoupení členských států.

Článek 9

Bezpečnost

V souladu s politikou Unie pro bezpečnost personálu vyslaného mimo Unii při provádění operací podle hlavy V Smlouvy přijme zvláštní zástupce EU v souladu se svým mandátem a s ohledem na bezpečnostní situaci v oblasti své působnosti veškerá rozumně proveditelná opatření pro zajištění bezpečnosti veškerého personálu, který je mu přímo podřízen, zejména tím, že:

a) vypracuje na základě pokynů ESVČ konkrétní bezpečnostní plán zahrnující zvláštní fyzická, organizační a procedurální bezpečnostní opatření pro účely řízení bezpečných přesunů personálu do oblasti jeho působnosti a uvnitř této oblasti a pro řízení bezpečnostních událostí, a dále pohotovostní plán a evakuační plán;

b) zajistí, aby byl veškerý personál vyslaný mimo Unii pojištěn pro případ zvýšeného rizika, jak vyžaduje situace v jeho oblasti působnosti;

([3]) Rozhodnutí Rady 2013/488/EU ze dne 23. září 2013 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 274, 15.10.2013, s. 1).

c) zajistí, aby všichni členové týmu zvláštního zástupce EU, kteří mají být vysláni mimo Unii, včetně najatého místního personálu, prošli před příjezdem nebo bezprostředně po příjezdu do oblasti jeho působnosti náležitým bezpečnostním školením na základě stupně rizika stanoveného ESVČ pro danou oblast;

d) zajistí, aby byla provedena veškerá schválená doporučení vydaná na základě pravidelných posouzení bezpečnosti, a podává Radě, vysokému představiteli a Komisi písemné zprávy o provádění těchto doporučení a o dalších bezpečnostních otázkách v rámci zpráv o pokroku a zprávy o provádění mandátu.

Článek 10

Podávání zpráv

Zvláštní zástupce EU pravidelně podává ústní a písemné zprávy vysokému představiteli a Politickému a bezpečnostnímu výboru. Zvláštní zástupce EU podává podle potřeby zprávy rovněž pracovním skupinám Rady, zejména Pracovní skupině pro lidská práva. Pravidelné zprávy jsou rozesílány prostřednictvím sítě COREU. Zvláštní zástupce EU může podávat zprávy i Radě pro zahraniční věci. V souladu s článkem 36 Smlouvy může být zvláštní zástupce EU zapojen do informování Evropského parlamentu.

Článek 11

Koordinace

1. Zvláštní zástupce EU přispívá k jednotě, souladu a efektivitě činností Unie a pomáhá zajišťovat, aby všechny nástroje Unie a opatření členských států byly uplatňovány konzistentně v zájmu dosažení cílů politiky Unie. Činnosti zvláštního zástupce EU jsou koordinovány s činnostmi členských států a Komise a případně i s činnostmi dalších zvláštních zástupců EU. Zvláštní zástupce EU pravidelně informuje mise členských států a delegace Unie.

2. Na místě jsou udržovány úzké styky s příslušnými vedoucími misí členských států, vedoucími delegací Unie, s vedoucími/veliteli misí a operací v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky a případně s dalšími zvláštními zástupci EU. Všichni se vynasnaží být zvláštnímu zástupci EU co nejvíce nápomocni při provádění jeho mandátu.

3. Zvláštní zástupce EU rovněž udržuje vztahy s dalšími mezinárodními a regionálními aktéry působícími na úrovni ústředí a na místě a usiluje s nimi o doplňkovost a součinnost. Zvláštní zástupce EU usiluje o pravidelné kontakty s organizacemi občanské společnosti jak na úrovni ústředí, tak i na místní úrovni.

Článek 12

Přezkum

Provádění tohoto rozhodnutí a jeho soulad s jinými iniciativami Unie podléhají pravidelnému přezkumu. Zvláštní zástupce Unie předkládá Radě, vysokému představiteli a Komisi pravidelné zprávy o pokroku a do 30. listopadu 2025 jim předloží souhrnnou zprávu o provádění mandátu.

Článek 13

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 26. února 2024.

Za Radu
předseda
D. CLARINVAL